

PRESENTACIÓ

El present número de la revista ENRAHONAR recull en la secció d'articles la majoria de les ponències presentades a les V Jornades de Filosofia, celebrades a Barcelona els dies 10, 11 i 12 d'abril de 1984 i que tenien com a tema la filosofia de Karl Popper.

Les V Jornades de Filosofia varen ser organitzades pel Departament de Filosofia de la Universitat Autònoma de Barcelona, juntament amb el Departament de Lògica de la Universitat de Barcelona i els Instituts de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona i de la Universitat de Barcelona.

Dedicant les V Jornades de Filosofia a Popper, volíem commemorar el 50 aniversari de la publicació de *La lògica de la investigació científica*. L'oportunitat de tal celebració no necessita ser defensada: no han estat rars els actes d'estudi i homenatge del pensament de Popper durant el 1984. Recordaré només el simposi celebrat a Madrid el novembre del 1984, que comptà amb la presència de Popper.

¿Per què, després de cinquanta anys, el pensament de Popper i la seva primera obra conserven interès i actualitat? Una de les raons, penso, és que *La lògica de la investigació científica* era un llibre avançat a la seva època. Avui dia, fins i tot els que respecten la seriositat del treball realitzat en filosofia de la ciència per l'empirisme lògic, reconeixen les seves limitacions. Popper és un dels primers que va lluitar contra els dogmes de l'empirisme lògic, però no pas partint d'actituds nostàlgiques o retrògrades, sinó tractant, com l'empirisme lògic, de donar resposta al repte que la ciència moderna plantejava a la filosofia.

Popper va inspirar algunes de les noves concepcions en filosofia de la ciència i ha estat punt obligat de referència dels principals debats epistemològics. Com és natural (i laudable, segons l'epistemologia popperiana), les idees de Popper han estat sotmeses a tota mena de crítiques, però malgrat això conserven encara el seu interès. A tall d'anècdota, podem citar que un dels ponents en les V Jornades va confessar que havia sentit en el passat les tentacions kuhnianes, però que últimament estava retornant a la llar paterna del pensament popperià.

Com és conegut, les aportacions de Popper no es varen limitar a la filosofia de la ciència, sinó que abracen la filosofia política, la filosofia de la ment, la teoria de la probabilitat, etc. Per això el programa de les jornades, dins de la modèstia dels nostres mitjans, va intentar recollir la pluralitat temàtica del pensament de Popper. El professor César Gómez, de la Universitat de Salamanca, va tractar sobre el problema del realisme i la mecànica quàntica, un tema que ja s'havia iniciat en *La lògica de la investigació científica* i que té gran importància en el *Postscript*. El professor David Miller, de la Universitat de Warwick, va exposar les aportacions de Popper a la teoria de la probabilitat des de la *Logik der Forschung* fins al present. El professor Miguel Quintanilla, de la Universitat de Salamanca, va parlar sobre materialisme i realisme. El professor Hans Albert, de la Universitat de Manheim, recollint la temàtica de les ciències socials, va tractar del problema de la unitat de les ciències i la continuació de la disputa del positivisme. El professor Jesús Mosterín, de la Universitat de Barcelona, va exposar les idees de

Popper sobre el món de la cultura, i en va remarcar l'ambigüitat. El professor Pedro Schwartz, de la Universitat Complutense de Madrid, va destacar en la seva ponència la creixent influència de la teoria de l'evolució en la filosofia de Popper. Finalment es van cloure les jornades amb la celebració d'una taula rodona amb la participació de Miguel Quintanilla, Pedro Schwartz i Jesús Mosterín.

Cal assenyalar com a element positiu de les V

Jornades de Filosofia l'assistència i participació en els debats de professors de diferents especialitats, cosa que no és d'estranyar a causa del caràcter interdisciplinari del pensament de Popper.

Esperem que les Jornades i la publicació del present número de la revista ENRAHONAR dedicat a la filosofia popperiana sigui un homenatge a Popper, i una contribució a l'estudi i discussió del seu pensament.

Magí CADEVALL